

Mežāres bibliotēkas 2025.gada pārskats

Saturs

	lpp.
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	6
6. Krājums	10
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	13
8. Novadpētniecība	15
9. Projekti	16
10. Publicitāte	16
11. Sadarbības tīkla raksturojums	16
12. Ārējās prioritātes	17
13. Pielikums	18-20

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Jēkabpils novada Mežāres bibliotēka (Mežāres bibliotēka) no 2021. gada ir Jēkabpils novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde (strukturvienība), kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā (reģistrācijas apliecības Nr. 3010, Bibliotēku reģistrā Nr. BLB1578, 2004. gada 17. augustā, ar labojumiem 2023. gada 12. aprīlī) un veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu.

Mežāres pagasts atrodas Jēkabpils novada austrumu daļā un robežojas ar Variešu, Kūku, Vīpes un Atašienes pagastiem. Pagastam ir ļoti izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums, jo tā teritoriju šķērso automaģistrāle Jēkabpils – Rēzekne – Ludza (A12, E22) un dzelzceļa līnija Rīga – Rēzekne. Pagasta kopplatība ir 14277,4 ha, iedzīvotāju skaits 598 (01.07.2025.). Lielākās apdzīvotās vietas – Mežāres ciems.

Mežāres bibliotēka atrodas ciemata centrā vienā ēkā ar Mežāres Tautas namu, pagasta pārvaldi un feldšeru punktu. Attālums līdz Jēkabpils pilsētai 25 km. Netālu no bibliotēkas atrodas Sūnu pamatskolas programmas īstenošanas vieta Mežārē ar vienu pirmsskolas grupiņu. Skolas šeit vairs nav. Mežāres ciema teritorijā dzīvo aptuveni 230 iedzīvotāji. Bibliotēka ir brīvi pieejama ne tikai pagasta iedzīvotājiem, bet arī tuvākajiem kaimiņpagastu apmeklētājiem un citiem interesentiem.

Mežāres bibliotēkai ir sadarbība ar Jēkabpils novada bibliotēkām.

2025.gada maijā notika bibliotēkas akreditācija.

Ieteikumi no komisijas, kam jāpievērš lielāka uzmanība bibliotēkas darbā:

1. Aktivizēt lasīšanas veicināšanas popularizēšanas pasākumus.
2. Aktivizēt darbu ar abonētajām tiešsaistes datubāzēm.
3. Aktivizēt autorizācijas datu izsniegšanu, popularizēt attālinātā pakalpojuma izmantošanas iespējas.
4. Izvērtēt datortehnikas daudzuma nepieciešamību lietotājiem.

Jēkabpils novada Mežāres bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai tika piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

Mežāres bibliotēka tika akreditēta uz 5 gadiem.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	18860	21816	22451
Darbinieku atalgojums (bruto)	10259	13083	12730
Krājuma komplektēšana	2595	2482	2575

Augot izmaksām krājuma komplektēšanai arī finansējums tam ir lielāks.
Bibliotēkas finansējums nodrošināja bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas apmeklētājiem tiek nodrošināti mūsdienīgi pakalpojumi estētiski sakārtotā, patīkamā vidē un līdz ar to bibliotēka kļuvusi par mūsdienīgu, visām vecuma grupām pievilcīgu vietējās nozīmes informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru.

Pārskata periodā telpu paplašināšana vai bibliotēkas pārvietošana uz citām telpām nebija aktuāla.

Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

“IKT nodrošinājums Mežāres bibliotēkā”

Informācijas tehnoloģijas 2025. gadā	Skaits	Ražošanas gads
Datori darbiniekiem	2	2018
Datori lietotājiem	5	2015; 2015; 2016; 2017; 2019
t.sk. portatīvie datori	1	2014
Printeri	1	2020
Skeneri	1	2013
Multifunkcionālās iekārtas	1	2016
Interaktīvais ekrāns	1	2020
Laminatori	1	2019
Fotoaparāti	1	2017
Aktīvā akustiskā sistēma	1	2021

Interneta tīkla darbības ātrums spēja nodrošināt bibliotēkā pieejamo un lietotāju pieprasīto IKT pakalpojumu klāstu.

Bērni un jaunieši izmanto datorus (2015 – 2019 ražošanas gads), kuri aprīkoti ar skaņas austiņām, mikrofonu un videokamerām.

Iekārtas un aprīkojums noveco. Datori ir vecāki par 5 gadiem.

Gada beigās kopā ar datorspeciālistu tika izvērtēti bibliotēkā esošie datori un vecākie tika izņemti un norakstīti.

Interneta darbība bija stabila.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītājs uz vienu (1,0) pilnu slodzi.

Bibliotēkas vadītājam ir vidējā izglītība. Regulāri tiek paaugstināta profesionālā kvalifikācija, piedaloties Jēkabpils novada GB organizētajos semināros unursos un izmantotas LNB Mācību centra u.c. iespējas, gan klātienē un attālināti, lietojot dažādas tiešsaistes formas.

Apbalvojumi un pateicības 2025.gadā netika saņemtas.

Bibliotēkas vadītāja piedalījās:

- Sēlijas bibliotekāru rudens konferenci “Aktuālais Sēlijas bibliotēkās”
- profesionālās kompetences pilnveides pieredzes apmaiņas braucienu uz Ikšķiles pilsētas bibliotēku, Kultūras mantojuma centru “Tīnūžu muiža”
- Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas organizētajā pasākumā- Bibliotēku nedēļa 2025

Pārskata gadā profesionālie pilnveides pasākumi notika arī attālināti caur dažādiem tiešsaistes rīkiem interneta vidē, kā arī klātienē.

2025. gada martā Latvijas Nacionālā Bibliotēkā klātienē bibliotēkas vadītāja ieguva apliecību par moduļa “Bibliotēkas krājuma plānošana” apguvi.

Profesionālajai pilnveidei veltītais laiks atspoguļots tabulā.

“Mežāres bibliotēkas vadītāja apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi”

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	18.02.2025. 24.02.2025.	Platformā MS Teams	Valsts administrācijas skola	Ievadkurss darbam valsts pārvaldē 1.daļa 2.daļa	6 2	Attālināti
2.	16.05.2025.	Platformā ZOOM	BIS ALISE	Pamatkurss Informācijas meklēšana un cirkulācija	8	Attālināti
3.	14.11.2025.	Jēkabpils tehnoloģiju tehnikums	Mācības nodarbinātām personām (mūžizglītība)	Sociālo tīklu uzturēšana un informācijas sagatavošana	6	Klātienē
4.	18.12.2025.	Platformā MS Teams	Jēkabpils novada pašvaldība	IT drošības apmācības	1,5	Attālināti

Finansējums personāla attīstībai ir pietiekošs. Darbinieka izvēlētajās apmācības, piedalīšanāsursos un semināros, kas notiek gan attālināti, gan klātienē tiek atbalstītas. Bibliotēkas vadītāja vēlas īpaši izcelt LNB organizētās mācības, kas notika 2025. gada pavasarī klātienē.

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Bibliotēkas darbiniekam darbadiena ir pietiekoši noslogota. Attālinātu mācību tiešsaistes laikā ir gan jāapkalpo apmeklētāji, gan jāpiedalās mācību procesā, kas ir ļoti apgrūtināši. Arī atvaļinājuma vai prombūtnes laikā apmeklētājiem nav iespējams saņemt bibliotēkas un klientu apkalpošanas centra pakalpojumus.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. gadu	
Aktīvo lietotāju skaits	203	100	86	-50.7	-14.0
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	41	27	29	-34.15	+7.40
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	5587	3469	1827	-37.9	-47.33
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	946	366	317	-61.3	-13.38
Virtuālais apmeklējums	24408	1704	1877	-93.0	+10.15
Izsniegumu kopskaits	4862	1732	2373	-64.37	+37.00
<i>t.sk. bērniem līdz 18.g.</i>	235	143	126	-39.15	-11.88
Izdevuma veidi:					
<i>grāmatas</i>	2318	1261	1540	-45.59	+22.12
<i>periodiskie izdevumi</i>	2043	471	719	-76.95	+71.9
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	31.7	16.28	14.39	-48.65	-1.99
Iedzīvotāju skaits	640	614	598	-4.06	-2.6
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.%</i>	56.38	32.54	37.67	-42.85	+1.16
<i>Iedzīvotāju bērnu skaits</i>	94	83	77	-11.7	-7.22

Iedzīvotāju skaits- Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati-fizisko personu reģistra statistika uz 01.07.2025.-Latvijas iedzīvotāju skaits pašvaldībās pagastu dalījuma

Pagasta iedzīvotāju, kuri apmeklē bibliotēku, lai izmantotu bibliotēkas krājumu, skaits ar katru gadu samazinās. Tas saistīts gan ar iedzīvotāju skaita samazināšanos pagastā, gan ar to, ka Mežāres pagastā tika aizvērta skola. Skolēni un skolotāji, kuri apmeklēja Mežāres bibliotēku tagad vistīcāmāk apmeklē citas bibliotēkas. Pirmsskolas grupiņa, kas vēl darbojās Mežārēs ir ar ļoti mazu audzēkņu skaitu- 8.

Kaut gan lasītāju skaits samazinās ir arī jauni lasītāji, kuri tika reģistrēti bibliotēkā. Pārskata gadā lasītāju skaits palielinājās par 10. Tie bija gan pieaugušie, gan bērni.

Bibliotēkas krājuma izsnieguma kopskaits ir palielinājies, to apliecina lielāks bibliotēkā izsniegto grāmatu un periodisko izdevumu izsniegums, kuru palielināja arī lasītavā lasītais periodikas daudzums. Pagasta iedzīvotāji, kuri apmeklēja bibliotēku, lai veiktu maksājumus vai uzzinātu sev nepieciešamo informāciju, pavadot laiku bibliotēkā iepazīs ar informāciju no periodiskajiem izdevumiem.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Mežāres bibliotēka sniedz apmeklētājiem gan maksas, gan bezmaksas pakalpojumus. Loti noderīgi un svarīgi iedzīvotājiem ir KAC pakalpojumi, kas ir pieejami bibliotēkā. Iedzīvotāji ir ļoti apmierināti, ka pagastā ir iespēja uzzināt sev nepieciešamo informāciju vai saņemt bibliotēkas pakalpojumu (samaksāt rēķinus, nosūtīt iesniegumus vai izdrukāt sev nepieciešamos dokumentus).

Bibliotēkas sniegtie pamatpakalpojumi ir uzskaitīti Jēkabpils novada bibliotēku lietošanas noteikumos un tiek nodrošināti pašvaldības piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros.

Bibliotēkā līdz 2025.gada 25. maijam bija bez maksas pieejams Delfi Plus Abonenta saturs.

Arī turpmākai Mežāres bibliotēkas darbības un attīstības politikai jābūt dinamiskai, lai varētu:

- attīstīt un pilnveidot tālāk jau esošo pakalpojumu veidus;
- popularizēt tematiskās izstādes un citas aktivitātes;
- veicināt lietotāju e-prasmju attīstību un iemaņu pilnveidošanu darbā ar IT;
- veicināt bērniem un jauniešiem draudzīgas vides attīstību bibliotēkā;
- turpināt sadarbību ar Mežāres Tautas namu un blakus esošo pagastu bibliotēkām.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti, jaunu lasītāju piesaiste

Bibliotēkas lietotāji savas domas par bibliotēkas darbu ir izteikuši individuālo pārrunu un aptaujas anketu ceļā, kā arī Mežāres bibliotēkas Facebook sociālajā kontā.

Aptauju un vērtējumu rezultāti tiek izmantoti bibliotēkas fonda veidošanai, pasākumu organizēšanai un bibliotēkas telpu vispārējā stāvokļa un tehniskā nodrošinājuma uzlabošanai.

Bibliotēkas fonds, tai skaitā žurnāli un laikraksti, tiek komplektēts ņemot vērā lasītāju vēlmes un intereses, lai ir pārstāvētas visas lasītāju sociālās un interešu grupas un pieprasītākās literatūras nozares, līdz ar to piesaistot jaunus apmeklētājus.

Pakalpojumu sniegšanas vieta kā pakalpojums

Bibliotēkai nav citu pakalpojumu sniegšanas vietu un punktu, kur var saņemt bibliotēkās pakalpojumus.

Pamatpakalpojumi:

- Bibliotēkas apmeklēšana un lietotājiem paredzēto pakalpojumu, t.sk. datoru, interneta un vispārpieejamo elektroniskās informācijas resursu, publiska pieejamība un izmantošana.
- Iekārtu un aprīkojuma izmantošana.
- Lietotāja reģistrācija bibliotēkā.
- Grāmatu un citu dokumentu izsniegšana līdzņemšanai vai izmantošanai uz vietas.
- Lietotāju apmācība un konsultāciju sniegšana par bibliotēkas krājumu, elektronisko kopkatalogu un citiem informācijas resursiem.
- Bibliotēkas fondā neesošo iespieddarbu un citas nepieciešamās informācijas pieprasīšana no citām bibliotēkām.
- Bibliotēkas, literatūru un lasīšanu popularizējoši pasākumi.

Maksas pakalpojumi

- Iespieddarbu un citu dokumentu kopēšana vai izdruka melnbalta (A4).
- Iespieddarbu un citu dokumentu kopēšana vai izdruka krāsaina (A4).
- Skenēšana (A4).
- Laminēšana.
- Informācijas ierakstīšana informācijas datu nesējos.

Maksas pakalpojumu veidi un to cenas noteiktas un apstiprinātas ar Jēkabpils novada domes lēmumu 2022. gada 24. marta lēmums Nr.194 (protokols Nr.6., 13.§).

Klientu apkalpošanas centra pakalpojumu sniegšana

Pakalpojumi, kurus sniedz bibliotēkā ir pieprasīti. Kopēšanas, drukāšanas pakalpojumi ir nepieciešami, jo daudziem iedzīvotājiem pagastā nav citas iespējas tos iegūt. Ļoti liela palīdzība vajadzīga vecāka gadu gājuma iedzīvotājiem datora lietošanā (piem. e-pasta izveide un darbs ar to), maksājumu veikšanai klienta internetbankā.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Bibliotēka ir pieejama personām ar īpašām vajadzībām. Ēkas ārpusē ir uzbūvēta uzbrauktuve personām ar īpašām vajadzībām, kura 2018. gadā tika aprīkota ar margām un tai tika uzlabots segums. Speciāla lietošanas aprīkojuma personām ar īpašām vajadzībām bibliotēkā nav.

Ir daži iedzīvotāji no minētās kategorijas, kuri atteicās no bibliotēkas darbinieka piedāvātajiem pakalpojumiem grāmatu piegādei mājās, bet turpinās komunikēt un arī turpmāk centīsies viņus iedrošināt uz sadarbību ar bibliotēku.

Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

Pielāgotā literatūra bibliotēkas krājumā

	Grāmatu skaits
Grāmatas palielinātā drukā	6
Grāmatas vieglajā valodā	6

Pielāgotās literatūras grāmatas tika saņemtas no Latvijas Neredzīgo bibliotēkas. Palielinātā drukā cilvēkiem ar redzes traucējumiem bibliotēkā ir 6 grāmatas un vieglajā valodā ir 6 grāmatas.

Pārskata periodā 22 izsniegumi: 14- stāsti vieglajā valodā un 8- palielinātā drukā.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām

Katram lasītājam, neatkarīgi no viņa sociālās grupas, vai statusa, ir savas intereses un vajadzības, līdz ar to apkalpošanā nepieciešama atsevišķa pieeja.

Nepieciešamības gadījumā bibliotēkas darbinieks sniedz bibliotēkas lietotājam palīdzību un konsultācijas e-pakalpojumu, informācijas tehnoloģiju izmantošanā un interneta resursu sameklēšanā, iesaka jaunākās literatūras izdevumus, palīdz izvēlēties nozaru literatūru un citus izdevumus.

Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Bibliotēkas uzziņu un informācijas pakalpojumiem tiek izmantoti tradicionālie un elektroniskie informācijas avoti. Tie sevī ietver dažādas meklēšanas iespējas – elektronisko kopkatalogu, Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas veidoto datu bāzi, Latvijas Nacionālās bibliotēkas elektroniskos resursus, pieejamās datu bāzes (letonika.lv un news.lv) un dažādas citas interneta vietnes.

Praktiska palīdzība un konsultācijas tiek sniegtas pakalpojumu izmantošanai e-vidē ko piedāvā Valsts pārvaldes pakalpojumu portāls <https://www.latvija.lv/>, kā arī dažādu nozaru portāli <https://www.vid.gov.lv/>, <https://www.vsaa.gov.lv/lv>, <https://www.eveselibas.gov.lv/> u.c.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Bibliotēkā jebkura pasākuma, izstādes vai citas aktivitātes viens no mērķiem ir izglītošana. 2025.gadā bibliotēkā notika 8 dažādi pasākumi (foto un aprakstu skatīt pielikumā) un 19 izstādes. Pārskata gadā lietotājiem un apmeklētājiem speciāli organizētas mācības un lekcijas nenotika.

Medijpratība

Seniori bibliotēkā ir tā apmeklētāju daļa, kurai nepieciešama palīdzība jauno informācijas tehnoloģiju un komunikācijas līdzekļu iespēju izmantošanā, lai varētu saņemt pakalpojumu. Daži daudzas lietas var izdarīt paši, ja tiek parādīts un paskaidrots, bet daudziem tiek palīdzēts autorizēties vajadzīgajās vietnēs, aizpildīt prasīto, pievienot dokumentus vai failus, nosūtīt, izdrukāt vai saglabāt u.c.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Bibliotēka apmeklētājiem pieejama tās darba laikā un ir atvērta:

Pirmdien	8:00 – 18:00
Otrdien	8:00 – 17:00
Trešdien	8:00 – 17:00
Ceturtdien	9:00 – 17:00
Piektdien	8:00 – 17:00

ar pārtraukumu no 12:00-13:00

Informācija par darba laiku, izmaiņām un ierobežojumiem ir izvietota redzamā vietā ēkas, kurā atrodas bibliotēka, ārpusē un pie bibliotēkas ārdurvīm, kā arī pieejama bibliotēkas sociālajā kontā.

Bibliotēkā ir pieejama pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju publiskā informācija elektroniskā formā izmantojot e-vides resursus.

Drukātā veidā pašvaldības informācija atrodama ikmēneša izdevumā “Jēkabpils Novada Vēstis”.

- Pārskata gadā bibliotēkā apmeklētājiem tiešsaistē bija pieejamas trīs datu bāzes:
- portāla www.letonika.lv datu bāze, kuru var izmantot lietotāji pilnībā;
 - www.lursoft.lv datu bāzes portāls www.news.lv – „Laikrakstu bibliotēka”, kuru arī varēja izmantot par brīvu bibliotēkas apmeklētāji;
 - <https://www.3td.lv/lv/ebooks> - E-grāmatu bibliotēka.

Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Bibliotēkā katram tiek piedāvāta iespēja izmantot tiešsaistes katalogu, tomēr lasītāji diezgan kūtri izvēlas šo iespēju. Tas varētu būt saistīts ar to, ka lasītājiem nav piekļuves datoram vai šaubas vai viņi to prātīs.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Bibliotēkas galvenais uzdevums ir rūpēties, lai iespēju robežās izpildītu ikvienu lasītāja pieprasījumu. Dažādu interešu pieprasījumu apmierināšanai un lasītāju mūžizglītības veicināšanai bibliotēka, pirmkārt, izmanto savu krājumu. Ja pieprasījumu nevar apmierināt no bibliotēkas krājuma, tad izdevumu pieprasa Jēkabpils novada Galvenajā bibliotēkā vai piesaka SBA kārtībā no citām bibliotēkām.

Lasītāji pozitīvi novērtē un aktīvi izmanto šo pakalpojumu- tas ir vērtīgs, jo lasītājs var saņemt izvēlēto grāmatu savā bibliotēkā, nemērojot tālus ceļus.

Visas lasītāju vēlmes tika izpildītas un izvēlēta literatūra tika iegūta.

	Saņemtas grāmatas no citām bibliotēkām	Izsniegtas grāmatas uz citām bibliotēkām
Kūku bibliotēka	6	44
Jēkabpils novada Galvenā bibliotēka	11	2
Jēkabpils Pilsētas bibliotēka	1	3
Ābeļu bibliotēka	2	
Atašienes bibliotēka	6	118
Krustpils bibliotēka		1
Kopā:	26	168

Bibliomāta (grāmatu pakomāti) pakalpojumi nav pieejami.

Viens no bibliotēkas pakalpojumiem ir E-grāmatu bibliotēka, kas vēl nav kļuvis ļoti pieprasīts, bet šis pakalpojums patstāvīgi tiek ieteikts apmeklētājiem

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēkas pārskata gadā stāvoklis pakalpojumu un pieejamības jomā bijis veiksmīgs.

Bibliotēka tradicionālos resursus (grāmatas un periodiku), gan informācijas un komunikāciju tehnoloģiju pakalpojumu klāstu, spēja nodrošināt lietotājiem pieņemamā laikā un kvalitātē visa gada ietvaros.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritātes pārskata periodā:

Bibliotēka iegādājās aktuālus un kvalitatīvus izdevumus, lai bibliotēkas lietotājiem būtu pieejama dažāda veida literatūra saturiskā ziņā, gan labā un kvalitatīvā vizuālajā un tehniskajā izpildījumā. Tas palīdz noturēt esošos lasītājus un piesaistīt jaunus.

Bibliotēkas krājuma veidošanas mērķis ir lietotāju nodrošināšana ar universāla satura informāciju visu vecumu interešu grupām. Literatūra tiek komplektēta latviešu un krievu valodās.

Fonds tiek komplektēts un tā attīstība mērķtiecīgi virzīta dažādu lietotāju grupu vajadzību apmierināšanai:

- visu sociālo un vecumu grupu lasīšanas aktivitāšu atbalsts un izklaide;
- mācības, studijas, mūžizglītība;
- ikdienišķa informācija, izziņas un padomi;
- kultūras mantojuma un mākslas apzināšana.

Informācija par krājuma komplektēšanas politikas dokumentu:

Bibliotēkas krājums tika komplektēts balstoties uz:

- Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas un tās struktūrvienību krājuma attīstības koncepcija (2024-2028) <https://www.jgb.lv/lv/par-mums/dokumenti/krajuma-attistibas-koncepcija/>,
- krājuma veidošanas vadlīnijām Latvijas bibliotēkām <https://dom.lndb.lv/data/obj/file/162850.pdf>
- Bibliotēku akreditācijas MK noteikumiem Nr.709.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

“Mežāres bibliotēkas krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums” (EUR)

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2595	2484	2575
t. sk. grāmatām	1709	1700	1770
t. sk. bērnu grāmatām	118	256	127.61
t. sk. periodiskajiem izdevumiem	886	784	805
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pagastā (EUR)	4,05	4.05	4.31
Iedzīvotāju skaits	640	614	598

“Citi krājuma komplektēšanas avoti Mežāres bibliotēkā” (EUR)

	2023	2024	2025
Nodots bezatlīdzībā/dāvinājumi	-	-	18.66
Projekti	156	163	102.23
Lietotāju aizvietotās	-	-	-
Kopā	156	163	120.89

Finansējums krājuma komplektēšanai pārskata gadā bija apmierinošs. Grāmatu un periodisko izdevumu cenas paaugstinās, līdz ar to varēja iegādāties mazāku iespaidarbu skaitu.

Bija nepieciešams izvērtēt, kurus izdevumus mazāk lasa un līdz ar to tie netika iegādāti.

Krājuma rādītāji

“Mežāres bibliotēkas krājuma rādītāji”

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	747	704	553
t. sk. grāmatas	194	164	154
t. sk. latviešu daiļliteratūra	67	25	19
t. sk. bērniem	16	33	15
Izslēgtie dokumenti	748	809	0
Krājuma kopskaits	6165	6060	6610
t.sk. grāmatas un citi dok.	4973	4962	5116
t.sk. periodiskie izdevumi	1192	1090	1489
Izsniegums kopā	4366	1781	2373
t.sk. grāmatu izsniegums	2323	1261	1540

t.sk. periodikas izsniegums	2043	471	719
Grāmatu krājuma apgrozība	0,47	0,25	0.3
Periodisko izdevumu apgrozība	1,71	0,4	0.48

Krājums kvalitatīvi un saturiski ir ļoti uzlabojies, pateicoties jaunieguvumiem. No grāmatām, kuras iegādātas pārskata periodā 10% ir grāmatas bērniem.

Datubāzes

Abonētās tiešsaistes datubāzes (t. sk. ar piekļuvi ārpus bibliotēkas telpām)

2025. gadā bibliotēkā apmeklētājiem par brīvu tiešsaistē pieejamas bija trīs datu bāzes. Portāla www.letonika.lv datu bāze (var izmantot arī attālināto piekļuvi), kuru var izmantot lietotāji pilnā apjomā, www.lursoft.lv datu bāzes portāla – www.news.lv „Laikrakstu bibliotēka” un 3td E-grāmatu bibliotēka – www.3td.lv.

Pašu veidoto datubāzu šobrīd nav.

Datubāzu izmantojuma rādītāji

“Mežāres bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2023	2024	2025
Letonika			
lejupielāžu skaits	62	49	98
News			
lejupielāžu skaits	161	0	16
Citas			

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Jaunākā literatūra tiek izvietota atsevišķā plauktā un rotējošā grāmatu stendā “Jaunumi. Bibliotēkas Facebook kontā arī tiek ievietoti jaunākās literatūras foto - video apskati.

Bibliotēkā izvietota informācija pie datoriem un vēl atsevišķi par pieejamajām datu bāzēm un īss paskaidrojums par to iespējām un lietošanu.

Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Pārskata gadā no Programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” tika iegādātas 9 grāmatas par kopējo summu 102.23 eur. Bērnu un jauniešu literatūra-3 grāmatas, nozaru-2, daiļliteratūra- 4 grāmatas. Iegādātās grāmatas tiek popularizētas bibliotēkā.

Programmas piedāvājums bibliotēku un lasītājus apmierināja.

Pārskata periodā lasītākās grāmatas:

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1.	Dace Judina	Atnāciet rīt!	AS “Latvijas Mediji”	2024	4
2.	Dace Judina	Par katru cenu	AS ”Latvijas Mediji”	2025	3
3	Lūize Begšeiva	Zelta putekļi	”Apgāds “Kontinents”	2008	3
4	Lūize Begšeiva	Karaliskās puķes	”Apgāds “Kontinents”	2006	3
5	Santa Montefjore	Tauriņu sprosts	”Apgāds “Kontinents”	2024	3

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi

Jāpanāk labāks grāmatu krājuma apgrozījums, līdz ar to:

- grāmatu krājums jāturpina vēl vairāk izvērtēt, izslēdzot neaktuālos, dublējošos un novecojušos eksemplārus;
- papildinot krājumu ar jaunieguvumiem, jāseko, lai tie būtu kvalitatīvi un aktuāli kopienas pieprasījumam;
- jāturpina tālāk uzturēt un atjaunot krājumu pieejamo finanšu līdzekļu ietvaros.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

2025. gadā, attiecībā pret iepriekšējo gadu, bērnu un jauniešu skaits bibliotēkā mazliet pieauga.

Aktīvo lietotāju skaits procentuāli palielinājās par 1,16%.

Izsniegums bērniem un jauniešiem 2024. gadā (146 vienības)- 2025. gadā 126 vienības.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Bibliotēkas apmeklējuma laikā, uzziņu darbs ir bibliotēkām parādot konkrētās vietnes un iespējas internetā, vai atrodot nepieciešamo literatūru.

Informācijas prasmju un iemaņu attīstīšanā, galvenais ir neuzbāzīga, izpratoša saskarsme ar bērnu vai jauniešu, izskaidrojoša palīdzība nesaprotamo lietu apguvē un lietošanā.

Bibliotēku 2025. gadā apmeklēja 29 bērni un jaunieši vecumā līdz 18 gadiem (18% no kopējā apmeklējuma).

Bibliotēkā notika izglītojošie un izzinošie pasākumi bērniem un jauniešiem gan vasaras, gan rudens un ziemas brīvlaikā, kuros varēja spēlēt dažādas galda spēles, arī pārrunājām par drošu interneta lietošanu, kā arī satiksmes drošību

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Lai noturētu bērnu un jauniešu interesi par grāmatu lasīšanu un uz visu ko caur to var iegūt un atklāt, bibliotēkā notika arī citas aktivitātes un pasākumi, kuros pārskata gadā kopā piedalījās 122 bērni un jaunieši :

- bibliotēkārās tikšanās ar pirmsskolas bērniem – iepazīšanās ar bibliotēku, grāmatu tēliem un varoņiem, praktiskas nodarbības,
- dzejas dienas 2024,
- skolēniem un jauniešiem karjeras nedēļas ietvaros – iepazīšanās ar bibliotēkara profesiju,
- skolēniem brīvā laika pavadīšana bibliotēkā skolēnu brīvlaikā,
- izstāžu apmeklēšana.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Galvenā problēma darbam ar bērniem un jauniešiem ir bibliotēkas apmeklējums un grāmatu lasīšana. Bērni lasa tikai, ja skolā tiek uzdots izlasīt kādu konkrētu grāmatu.

Lai veicinātu grāmatu lasīšanu ir jārūnā ar katru bērnu, jāizzina viņa vēlmes un jāatrod dažādi risinājumi bērna iesaistei lasīšanā:

- bērni bieži vien izvēlas grāmatas pēc nosaukuma vai grāmatas vāka, tādēļ ir svarīgi piedāvāt krāsainas, piedzīvojumiem pilnas grāmatas.
- bērniem patīk dzirdēt stāstus, tāpēc regulāras lasīšanas stundas var veicināt interesi par grāmatu.
- organizējot dažādas radošās nodarbības ,piemēram, grāmatu stāstīšanas sesijas, spēles var padarīt bibliotēkas apmeklējumu jautru.
- sadarbojoties ar vecākiem bērņus var vieglāk motivēt apmeklēt bibliotēku, jo viņi redzēs to kā ģimenes aktivitāti.

8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā

Bibliotēkas novadpētniecības darba prioritāte un pamatvirziens ir saistīts ar Jēkabpils novada, Mežāres pagasta vēsturi, teritoriju, notikumiem un tā cilvēkiem.

Novadpētniecības krājums

Komplektēšana, ietverto materiālu veidi:

Tematiskajās mapēs apkopoti dažāda formāta materiāli uz papīra, ko kopē, noskenē, vai citādi iegūst no preses un citiem informācijas izdevumiem un avotiem.

Mežāres bibliotēkā pieejamas mapes par dažādām novadpētniecības tēmām:

- „Mežāres vēsture, laiks un cilvēki”;
- „Mežāres pagasta vēstis”;
- „Krustpils novada Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri ”.

Mapē „Mežāres vēsture, laiks un cilvēki” plašāks materiāla klāsts savākts par ievērojamo Pasaules čempionu, olimpieti kanoe airētāju Ivanu Klementjevu, kura dzimtās mājas ir Mežāres pagastā.

Krājumu digitalizācija šobrīd nenotiek.

Esošā krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums ir viduvējs.

Novadpētniecības krājuma izmantojums ir ļoti zems – gadā tikai daži apmeklētāji ir interesējušies par Mežāres vēsturi, notikumiem un cilvēkiem.

Novadpētniecības tematiskās mapes ar apkopotajiem materiāliem brīvi pieejamas bibliotēkas lasītāvā jebkuram interesentam.

Novadpētniecības istabas

Bibliotēkai novadpētniecības istabas nav, bet Mežāres pagasta tautas namā ir izveidota Mežāres pagasta vecticībnieku kultūrvidei veltīta ekspozīcija.

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Darbs ar novadpētniecības materiālu vākšanu, apkopošanu, to digitalizāciju un aprakstu veidošanu ir nepilnīgs, tomēr, kaut minimāli, tiek papildināts ar jauniem materiāliem (aprakstiem, fotogrāfijām, stāstiem).

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Pārskata periodā novadpētniecības materiāli tika pieprasīti ļoti maz.

9. Projekti

2025. gadā Mežāres bibliotēka projektu izstrādē un citās ar tiem saistītās aktivitātēs nepiedalījās

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bibliotēkā tiek veikts zināms darbs, pie publicitātes un tās tēla veidošanas, kā arī sabiedrības informēšanas par bibliotēkas funkcijām un pakalpojumiem.

- Ar informāciju par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem un citām ziņām var iepazīties Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietnē www.jgb.lv sadaļā „Reģiona bibliotēkas – publiskās bibliotēkas”, Latvijas kultūras datu portālā – Kultūras Dati”, skatot [Jēkabpils novada Mežāres bibliotēka \(kulturasdati.lv\)](http://Jēkabpils.novads.lv) , kā arī pašā bibliotēkā uz vietas.
- Par pasākumiem un citām aktivitātēm informācija tiek uzlikta uz paziņojuma stendiem Mežāres ciemā, informācijas stenda bibliotēkā, pagastā. Aktīvākajiem bibliotēkas lietotājiem tiek paziņots individuāli.
- Bibliotēka ir atvērta sadarbībai ar vietējo reģionālo presi un citiem masu mēdijiem.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Bibliotēkas informācija tiek ievietota Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas tīmekļa vietnē un ir pieejama saitē: [Mežāres bibliotēka \(jgb.lv\)](http://Mezaresbiblioteka.jgb.lv) .

Sociālie tīkli:

Mežāres bibliotēkai ir izveidota sava vietne sociālajā portālā Facebook.com [https://www.facebook.com/Mežāres-biblioteka-563352190736786/](https://www.facebook.com/Mezaresbiblioteka-563352190736786/)

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Lai veicinātu Mežāres bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu izmantošanu nepieciešams vairāk reklāmas(afišas, individuāli aicinājumi) par bibliotēkas krājumu, pasākumiem, piedāvājumiem un pakalpojumiem. Kaut gan, veicot aptauju, lielākajai daļai no bibliotēkas aktīvajiem lasītājiem nav facebook.com konta, un līdz ar to vairāk nepieciešams darbs ar lasītāju individuāli- piedāvājot grāmatas, periodiku., aicinot uz bibliotēkas pasākumiem un meklēt risinājumus gan kā bibliotēkas apmeklētāja, gan KAC jautājumiem.

Kopumā tiek izmantotas visas piedāvātās publicitātes iespējas Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas mājas lapā www.jgb.lv, un citās vietnēs.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Bibliotēkai pārskata gadā bija sadarbība ar Jēkabpils novada pašvaldības institūcijām un iestādēm:

- Jēkabpils novada GB – vadība, metodiskā uzraudzība, lietvedības dokumentu aprīte, semināru un kursu organizēšana t.sk. arī attālinātā režīmā, SBA fonda apmaiņa u.c;
- Jēkabpils novada pašvaldības nodaļām – budžeta sastādīšana, inventarizācija, IT problēmu risināšana u.c.;
- Mežāres pagasta pārvaldi – bibliotēkas saimnieciskā uzturēšana;

- Sūnu pamatskolas programmas īstenošanas vietu Mežārē un Mežāres Tautas namu – kopīgas aktivitātes un pasākumi.
- Novada bibliotēkām - kopīgi pasākumi un aktivitātes, SBA fonda apmaiņa

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Bibliotēkas sadarbības tīkls un partneru loks nav pārāk plašs, bet pietiekošs veiksmīgai un stabilai tālākai sadarbībai.

- KIS – informāciju tehnoloģiju un interneta sakaru jomā.
- SIA “VIRJA LK” – jaunākās literatūras iegāde.
- Bibliotēka uztur informatīvus sakarus ar citām novada bibliotēkām – SBA u.c.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība bibliotēkai nav izveidojusies.

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Pārskata periodā bibliotēku interešu aizstāvības darbu dažādos līmeņos un jomās veica Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas administrācija.

Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā

Sadarbojoties ar Jēkabpils novada Galveno bibliotēku tika papildināta informācija par Mežāres bibliotēkas vēsturi.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri

Ļoti cieša sadarbība ir izveidojusies ar pirmsskolas grupiņas audzinātāju veicot interesantus un izglītojošus pasākumus bibliotēkā.

12. Prioritātes 2026. gadam

1. Lasīšanas veicināšana

- Ar dažādām aktivitātēm (izstādes, radošas darbnīcas pasākumi) aicināt Mežāres kopienas iedzīvotājus apmeklēt bibliotēku, iepazīties ar tās piedāvājumiem un pievienoties Mežāres bibliotēkas lasītāju pulkam.

2. Literatūras popularizēšana

- Popularizēt bibliotēkas krājumu, gan jaunieguvumus, gan esošo krājumu bibliotēkas apmeklētājiem, veidojot grāmatu izstādes.

3. Bibliotēkas iesaiste Dzejas dienu pasākumos

4. Novadpētniecības darbs bibliotēkā

- Turpināt meklēt, papildināt, saglabāt Novadpētniecības krājumu.

5. Projektu īstenošana

- Organizēt bibliotēkas iesaisti projektā “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošana Jēkabpils novadā.

6. Kopienas viedokļu izzināšana

- Apzināt vietējās kopienas informācijas vajadzības un intereses mērķtiecīgai krājuma veidošanai.

Gada pārskatu sagatavoja: Mežāres bibliotēkas vadītāja Inta Fedotova
2025. gada 31. janvārī

Pielikums

Bibliotēkas popularizējošo pasākumu foto ieskats

Sadraudzības pasākums “Kaimiņu būšana”

Kopā ar Kūku bibliotēkas lasītājiem – senioriem aplūkojām Mežāres Tautas namā izveidotu vecticībnieku kultūrvidei veltītu ekspozīciju, noskatījāmies dokumentālo filmu “Pa Mežāres pagasta vecticībnieku takām”, kas ir Mežāres pagasta biedrības “Elpas” realizētie projekti. Apciemojot Kūku bibliotēku svinējām Eiropas dienu piedaloties Kūku bibliotēkas vadītājas piedāvātā viktorīnā par Eiropas Savienību.

“Veco grāmatu burvība”

izstāde no lasītāju personīgā grāmatu plaukta.
Lasītāju atbalsts bija varens. Izstādē- 41 grāmata,

vecākā 1908. gada Lūgšanu grāmata.

1917.gada F. Kundziņš ”Mūsu rakstniecība” Daiļliteratūras hrestomatija vidusskolām un tautskolu augstākām nodaļām. 1.daļa

1925. gada N. Karējeva “Jauno laiku vēsture” 1.daļa mācību grāmata vidusskolu III. klasēm. No Renesanses laikmeta līdz Lielai franču revolūcijai ,

1935. gada “Pirmie soļi matemātikā” sastādījusi Rīgas skolotāju kopa, 1935. gada “Dekoratīvo dārzu iekārta un ierīkošana. Ar 162 ilustrācijām tekstā” sarakstījis A. Kapaklis- Rīgas pilsētas dārzniecības pārzinis,

1937. gada Ed. Tomāss, J. Bokalders, J. Novoselovs “Āreioņas un Latvijas ģeogrāfija. Sestais iespaidums” mācību grāmata pamatskolas 6. klasei,

1942 gada M. Ķeņģe “Apkoptā māja. Ceturtais izdevums” praktiski norādījumi mājas un apģērbu kopšanā grāmatām.

II “Krauklītis”, 1917.gada J. Rainis Kopoti raksti

1925.gada U.I.Tamzāre “Mežstrautu saimnieks” (romāns)

1926. gada Zelma Lagerlef “Gesta Berlings”(romāns)

1927.gada Aleksandrs Dimā (tēva) “Trīs musketieri”(vēsturisks romāns)

1929. gada J. Vainovskis “Precību kandidāts” (komēdija 3 cēlienos)

1930. gada Aleksandrs Dimā (tēva) “Grafs Monte Kristo” (romāns 6 daļās)

1930. gada Rutku Tēvs (Arv. Michelsons) “Dumpīgā Rīga” (vēsturisks romāns no Kalendara nemieru laikiem XVI gadusimteņa beigās) (vērtīgu grāmatu virkne -C sējums) un daudzas citas grāmatas.

“Svētku radošais dāvinājums”

Interasantas un aizraujošas bija radošās darbnīcas bibliotēkas apmeklētājiem-senioriem: novembrī tika gatavotas Latvijas valsts svētku piespraudītes un decembrī gatavojām sniegpārslīņas un eņģelišus no pērlītēm . Darbnīcā katrs varēja paust savu patriotismu un svētku noskaņu.

